

In vogelvlucht

Het stinkt, dampst en rookt.
Ligt bij de vulkaan Solfatara de
ingang van de onderwereld?

Het Versailles
van de Bourbons

• Caserta

De enige
echte
Italiaanse
metropool

• Pozzuoli

• Napels

Vulkaan in
Doornroosjes-
slaap?

• Vesuvius

Pizza ...
eetbaar Werelderfgoed

Middellandse
Zee in miniatura

• Procida

• Ischia

Klaarmaken
om te enteren!
Decor voor
piratenfilms

De gestolde catastrofe

• Pompei

Met de goden
op pad

• Sentiero degli Dei

• Waar de citroen-
bomen bloeien

• Sorrento

• Positano

• Ravello

• Amalfi

• Pronkerige
palazzi met
prachtig uitzicht

'Als op Capri
de rode zon weer
in zee verzinkt ...'

Bochten,
smalle wegen
of trapstraatjes –
onthaasten is
gegarandeerd!

• Capri

De zee,
zo blauw ...

Napels, Amalfikust en Cilento — Vlieg er maar
eens overheen van west naar oost en van noord naar
zuid. Veel zee, veel kust, veel vakantie!

Wonderen

... van de natuur in de Cilento

**Antieke
schoonheden**

Alles bio,
of niet dan?

• Paestum

• Roccadaspide

• Roscigno
Vecchia

Het verlaten
spookdorp

**Kartuizer-
klooster vol
superlatieven**

• Padula

Een burcht
uit een
prentenboek

• Monte Cervati

Dat is echt wel
het toppunt!

• Castelnuovo
Cilento

Een zee van vier-
duizend olijfbomen

• Pisciotta

• Casaleto
Spartano

De ene nog mooier
dan de andere:
de baaien aan de
Costa degli Infreschi

• Palinuro

• Marina di Camerota

Van hot naar her

Welkom in het zuiden — haal het doek maar op voor zee en macchia, heden en verleden, wereldstad en dorpsidylle. Napels, de Amalfikust en de Cilento zullen je inpalmen met steeds weer nieuwe, spannende decorwisselingen.

Strandgoed

Een verfrissing aan het fjord van Furrore, een sprong vanaf de rotsen bij het strand van Pozzallo of lekker poedelen aan het zandstrand van Palinuro – je hebt het voor het kiezen. Langs het schiereiland van Sorrento en de Amalfikust rijgen zich kleine baaien en rotsinsnijdingen aaneen. De langste zandstranden en de schoonste zee vind je in de Cilento, in de omgeving van Santa Maria di Castellabate, Acciaroli, in Palinuro en Camerota.

Zuigkracht

Neem een duik in de grootste oude binnenstad van Europa. Het Napels van nu is de som van bijna drieduizend jaar geschiedenis: een betoverende concentratie aan kunst en cultuur, een met energie geladen toneel waarop de contrasten en conflicten van het leven knallen en spetteren als vuurwerk. Je hebt hier zelfs UNESCO Werelderfgoed dat je kunt eten: *la pizza napoletana*.

Wondere werelden

Het bloedwonder van San Gennaro, zingende sirenen, zielen in het vagevuur, boottochten met Madonnabeelden – de mensen uit Napels en Campaanië zijn gek op oude mythen en cultussen en houden deze fanatiek in ere.

Zijne majesteit de Vesuvius is weliswaar de grootste, maar lang niet de enige vertegenwoordiger van vulkanisme in de Golf van Napels. De Solfatara staat hem in het kraterlandschap van de Campi Flegrei met zwaveldamp en borrelende modder terzijde, en op Ischia welt uit het binnenste van de aarde aangenaam warm water op aan stranden, in wellnessoases en voor modderpakkingen.

Ladder naar de hemel

'Voor iemand die aan de Amalfikust woont is zijn sterfdag een dag als alle andere, want hij was al in het paradijs.' Graag citeren de bewoners van de Costiera Amalfitana voor bezoekers en reizigers deze zin, ooit uitgesproken door de Amerikaanse schrijver en Positanofan John Steinbeck. Het moet haast wel komen door de vele, schijnbaar eindeloos naar boven stijgende trappen, de terrasvormige en kunstig beplante berghellingen en de in de hoogte gebouwde kustdorpen, dat je je in dit verticale landschap dichter bij de hemel voelt. Bovendien is het voortdurend beklimmen van de trappen een geweldige manier om te onthaasten – en om tijdens adempauzes van het spectaculaire uitzicht te genieten.

Tijdreis

Er is geen beter moment dan tijdens een bezoek aan de opgravingen van Herculaneum of Pompeï of de tempels van Paestum om jezelf de grote en kleine vragen van de mensheid te stellen. De tijd lijkt hier buigzaam, het verleden wordt tastbaar – van heel dichtbij.

Let op: steenslag! Steile rotsen roepen een gevoel van verhevenheid op – zonder waarschuwing vooraf!

Zintuigelijk genot

Vergeet saai voedingsvoorschriften: van Napels tot de Cilento is eten genieten met alle zintuigen. De kleuren van tomaten en aubergines en van citroenen en vijgen zijn gewoon een lust voor het oog. Het eten van mosselen, garnalen of sappig druipende *mozzarella di bufala* is een ware uitdaging voor de tastzin. De geur van gefrituurde vis of gefrituurde en met honing bedruppelde deegringen (*scauratielli*) in de Cilento, de wieg van het mediterrane dieet, kringelt verleidelijk je neus binnen en prikkelt de reukzin. Laat het landschap smelten op je tong! Genieten van pasta met bonen of ansjovis, van gestoofde inktvis of een chocoladerijke *torta caprese*: het zijn momenten van totale gelukzaligheid.

Napels en omgeving

Haven van Europa — deze stad ademt verscheidenheid, je hebt hier alles. Gedurende haar drieduizendjarige geschiedenis kwamen mensen van overal, en velen zijn gebleven. Zo werd Napels een voorbeeld voor met elkaar samenleven in Europa.

blz. 17

Spaccanapoli ★

Het toneel van het leven is in de metropool aan de Golf 3 km lang; in de Spaccanapoli, de dwarsdoorsnede van de stad, laat de Napolitaanse realiteit, met haar lawaai, haar ironie en al haar tegenstrijdigheden, zich schitterend observeren.

blz. 26

Anonieme zielen

In het tussenrijk van het vagevuur: maak kennis met de zielen van de anoniem gestorven pestdoden. De dodencultus is aangrijpend en in kerken, op kerkhoven en in catacomben nog zeer aanwezig.

Democratie uit de houtoven: la pizza napoletana.

blz. 38

Lungomare

Het ultieme geluk: een wandeling langs de zee, in het weekend met een zonnetje en een lichte bries. Hier is iedereen – en iedereen is hier gelijk: gelukkig vanwege de zee, de lucht, de Vesuvius op de achtergrond en gelukkig om uitgerekend nu hier te mogen zijn.

blz. 44

Pedamentina di San Martino

Ecologisch, snel en vol aparte inklekjes en uitzichten. Napels' trapstraten zijn oeroude verzorgingsaders die vandaag de dag een ware revival beleven.

blz. 53

Madonna della Misericordia

Een furieuze Caravaggio doorgrondt de gezichten uit de goot. Individuele tragedies en collectieve drama's – en dat al vierhonderd jaar geleden!

blz. 52

MANN ★

Man, man, man – wie had dat gedacht, dat de oudheid vandaag de dag nog zo actueel en levendig kan zijn? Een rondgang door het MANN (Museo Archeologico Nazionale di Napoli) levert hier het overtuigende bewijs voor.

blz. 56

Museo di Capodimonte ★

Een koninklijk panorama op de stad en de Golf vanaf de belvedere: de perfecte aanvulling op de stadsgezichten in de schilderijenverzameling.

blz. 72

Vulkaan La Solfatara

Terwijl je aan het chillen bent in de zwaveldamp zorgt de geothermie ervoor dat je onder de grond begraven broodje gebakken wordt, terwijl je ondertussen ook nog tijd hebt om te zoeken naar de ingang van de onderwereld.

o' cornicello – Napels' geluksbrenger voor alle levenssituaties. Helpt echter alleen als je hem cadeau krijgt.

De Napolitanen zeggen dat God de Golf van Napels, de Vesuvius en de zee zo perfect had geschapen dat er nog een gebrek nodig was. En dus schiep God de Napolitanen.

beleven

Napels – metropool waar alles mogelijk is

A

Alleen al zijn geografische ligging maakt Napels – althans in Europa – ongeëvenaard: in het Griekse theater genaamd Golf van Napels heeft de stad de spectaculairste plek uitgezocht: beschut gelegen aan zee heeft ze zich neergeveild in een weergaloos natuurdecor, met als hoogtepunt de Vesuvius op de achtergrond. Napels behoort met een onweerstaanbare zinnelijkheid. De stad die al duizenden jaren een multicultureel karakter heeft, bezit een unieke historische kern en een onvoorstelbare rijkdom aan kunstschatten. Want ze zijn hier allemaal geweest en hebben allemaal hun sporen achtergelaten: Grieken, Romeinen, Noormannen, Hohenstaufen, Fransen, Hongaren, Oostenrijkers en Spanjaarden. Napels is de stad van de contrasten: aan de ene kant creatief-ondernemend en van een explosieve, bijna fatalistische levensvreugde – wat niet verwonderlijk is als je de nabijheid van de vulkanen Vesuvius en Solfatara in aanmerking neemt. Aan de andere kant opportunistisch tot op het criminele af, wat maar al te vaak dient als overlevingsstrategie. Daarachter gaat echter bijna altijd een verlangen naar een leven in legaliteit schuil. Deze tegenstellingen ontlopen

TER ORIËNTATIE

In Napels verbinden vier tandradbanen de binnenstad en de wijken aan zee met de hogergelegen stadsdelen: de **Funicolare Centrale** (Via Toledo), de **Funicolare di Montesanto** (Piazza Montesanto) en de **Funicolare di Chiaia** (Piazza Amedeo) beklimmen de Vomero. De **Funicolare di Mergellina** (Via Mergellina) eindigt op de Posillipo. **Vervoer in de binnenstad:** blz. 66. **Vervoer naar de luchthaven:** blz. 241.

elkaar niet, maar leven samen. Er zijn in Napels altijd zeer arme en vervallen buurten geweest, maar ook zeer rijke en prachtig opgepoetste. De kantoorbediende in pak die luncht naast een dakloze in een gaarkeuken in de wijk Pignasecca; de professor 's morgens vroeg zij aan zij met de ambachtsman aan hun eerste *caffè* in de bar – dat is Napels. Wie deze stad om te beginnen accepteert als normaal en er zich zijn eigen weg doorheen baant, zal zelden de gangbare, vastgeroeste clichés van verschrikking, vuil en roof tegenkomen, maar des te meer sereniteit, gastvrijheid en een onbevooroordeelde openheid naar anderen toe.

Centro antico

📍 kaart 4, F-J5-8

Spaccanapoli

📍 kaart 4, E7-H6

Messcherpe slagader

Van een dergelijke duurzame stadsplanning kun je tegenwoordig alleen nog maar dromen: de oude Grieken ontwierpen de plattgrond van het *centro antico* en legden het stratennet aan met drie belangrijke lengteassen (*decumani*) en vele kleine dwarsstraten. Dompel jezelf onder in de stroom van mensen die opborrelt in de kleinste ruimte van de qua oppervlakte grootste oude binnenstad van Europa: op 1700 ha geeft het samenspel van oude straten, historische gebouwen, hedendaagse winkels en onvermoeibare voorbijgangers het gevoel dat de tijd buigzaam is, bijna alsof verleden en heden één zijn.

'Napels is als New York en New York is als Napels,' zei Andy Warhol toen hij de stad in 1979 bezocht. Net zoals Broadway New York diagonaal verdeelt, deelt de **Spaccanapoli** ① de oude stad van Napels in tweeën. Alsof hij met een liniaal is getrokken, loopt hij 3 km lang dwars door de kern van de oude stad. Daarbij trekt de Spaccanapoli niet alleen geografisch een streep door de metropool aan de Golf, maar toont hij ook een dwarsdoorsnede van de verschillende gezichten van de oude stad, waarbij hij steeds weer van naam verandert: als Via Maddaloni, Via Benedetto Croce en Via San Biagio dei Librai – of gewoon als Spaccanapoli – zal hij

Trotse ouderdom: al 2500 jaar hebben de Spaccanapoli, de Via dei Tribunali (foto) en de Via dell'Anticaglia – de drie benijdenswaardig levendige hoofdstraten in het historische centrum – erop zitten.

Zijne majesteit snurkt en zucht

De Vesuvius — hij is het symbool van het landschap aan de Golf van Napels. Ook al stijgt er sinds de laatste uitbarsting geen constante rookpluim meer op uit de krater, de vulkaan is nog lang niet uitgedoofd. Wanneer zal hij weer uitbarsten? Alleen de goden weten het.

Op 24 oktober van het jaar 79 werd de Vesuvius een mythe. Op die dag verstikte hij Pompeï dusdanig onder *lapilli* (vulkanisch gruis) en as, dat archeologen het 1700 jaar later perfect geconserveerd konden uitgraven. Meerdere uitbarstingen zijn daarna gevolgd, de laatste in 1944. Sindsdien heerst er rust, maar die is bedriegelijk: onderzoekers hebben berekend dat grote erupties tot nu toe om de tweeduizend jaar plaatsvonden, dat tegenwoordig de waarschijnlijkheid van een uitbarsting elk jaar boven de 50% ligt en dat dat percentage ieder jaar – zij het minimaal – hoger wordt.

Majesteitelijk op de achtergrond

De Napolitanen blijven kalm. Ze vertrouwen hun vulkaan, noemen hem *a muntagna buona*, 'de goede berg'. Inderdaad compenseert de Vesuvius zijn verwoestende kracht met een extreme vruchtbaarheid. Al in de oudheid vestigden zich tegen zijn hellingen mensen, die zich verheugden over de overvloedige landbouwopbrengsten. De Vesuvius is geen figuur uit de wereld der mythen, maar een natuurverschijnsel dat stevig verankerd is in het collectieve bewustzijn. Terwijl de verwante, maar qua uiterlijk totaal verschillende vulkaansystemen ten

Van de krater naar de magmakamer is het ongeveer 10 km. Mocht er beweging komen in de vloeibare gesteentemassa, dan zouden aardbevingen daarvoor de eerste aanwijzingen zijn.